כוחה של הלשון

חוּמָשׁ

על אלה נחלקו איי גויים בארצותם איש ללשונו למשפחותם בגויהם .אלה בני חם למשפחותם ללשונותיהם בארצותם ובגויהם .אלה בני שם למשפחותם ללשונותיהם בארצותם לגויהם . בראשית י ,'ה ,'כ ,'לא

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה אֲדֹנִי לֹא־אֶנְדֶב אִתְעַדֵּב גַּם־עַד־אֲשֶׁר־עַד־אֲשֶׁר־אֶל־עַבְדֶּךָ כִּי־אֶחָד שָׂפָר וְאֶחָד שָׂנְאָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה מִי־עָשָׂה פִּיה לָאָדָם וּמִי־עָשָׂה־אִלֵּם אוֹ־חֵרֵשׁ אוֹ־רֹאֶה אוֹ־עִוֵּר הֲלוֹא־אַנְכִי יְהוָה .שמות ד ,'י-'יא

וְעַל־כָּל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־יַנְעַר־כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ בְּאָדָם עַל־בְּהֶבְהֵמָה לַעֲדַעְתֶּם אֲשֶׁר־בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִשְׁמוֹת יָא ז

יֵשׁוּר לֹא עָבַדְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹבַת לֵב בְּרַב כָּל וְתַעֲבַד אֶת-אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה יְשַׁלַּח עָלֶיךָ ברעב וּבְצָמָא וּבְעֶרְוָה וּבְמַחְסֹר כָּל וְנָתַן עוֹל בַּרְזֶל עַל-צַוָּארֶךָ עַד-הַשְׁמִדֶךָ .ה 'יביא עָלֶיךָ גּוֹי מֵרָחוֹק מִקֵּף הָאָרֶץ כְּנֶשֶׁר עָפוּר גּוֹי אֲשֶׁר לֹא תִּבְנַע לְשֹׁנוֹ .דברים כח ,מ"ז-מ"ט

הִיסטוֹרְיָה

וַיָּשָׁב כָּל־הָעָם אֶל־הַמַּחֲנָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ מַקֶּדָה בְּשָׁלוֹם לֹא־הִזִּיר לִשְׁמוֹן בְּכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל: יהושע י ,'כא

וַיֹּרִיד אֶת־הָעָם אֶל־הַמָּיִם וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן כָּל־לֹקֵק הַמָּיִם בְּלִשְׁוָו כַּלֶּב לֹקֵק תַּעֲמִיד אוֹתוֹ בְּבָרְכָיו לִשְׁתּוֹ: שופטים ז ה

רוח ה 'דבר בידי ודברו בלשוני .אמר אלוהי ישראל ,צור ישראל אמר אלי ,מושך באנשים צדיק ,מושך ביראת אלהים .שמואל ב 'כ"ג ,ב-'ג'

ובימי ארתחשסתא כתב את בישלם ,את מתרדת ,את טבל ואת שאר חבריהם ,אל ארתחשסתא מלך פרס ,וכתב האיגרת יהיה כתוב בארמית ,ויתפרש בארמית .עזרא ד ,ז

כִּי נמכרנו אני ועמי להשמדה להרג ולאבדה .ולו נמכרנו לעבדים ולשפחות ,שמרתי על לשוני ,אף על פי שהאויב לא יוכל לפצות את נזק המלך .עזרא ז ,'ד'

שִׁירָה

מִמְּגַף לְשָׁנוֹת תִּסָּתֵר וְלֹא תִירָא מִשְּׁחִיד בָּאָה .איוב ה21 ,'

למדני ואחזיק בלשוני והבינני במה טעיתי .איוב ו ,'כ"ד

הֲיֵשׁ עָוֶל בִּלְשׁוֹנִי ,וְהַכֹּל טַעְמִי יְדעוּ עֲוֹת ?איוב ו ,'ל'

מי יתחנן בי כי עתה אם אעצור לשוני אעלם רוח איוב יג ,יט

כִּי פִּיךָ יְגִיעַ עֲוֹנֶךָ ,וְלִשָּׁנוֹן רְמוֹמִים תִּבְחַר .איוב טו ,ה

אם מתוק יהיה רשע בפיו ,אם יסתיר אותו תחת לשונו ;איוב כ ,יב

ירעל צפעונים ינק ,לשון צפעון תהרוגנו .איוב כ ,'טז.

לא תדבר שפתי רשע ,ולשוני לא תאמר מרמה .איוב כ"ז ,ד'

גנבים החרישו ,ולשונם דבקה לחכם .איוב כט ,י

הנה עתה פתחתי פי ,לשוני דברה בפי .איוב לג ,ב'

הַתַּשְׁלִיצֶה אֶת־לִוְיָתָן בַּחַס ,אוֹ בַּחַטֵּל ,אֲשֶׁר תַּרְדִּיעַ?

כִּי אֵין אֱמוּן בְּפִיהֶם ,עֲמָדָם רָשָׁע מְאֹד ,קֶבֶר פָּתוּחַ גְּרוֹנָם ,יַחְנֵפְעוּ בִּלְשׁוֹנָם .תהילים ה ,'ט'

פִּיו מְלָא אֲלָלָה וְמַרְמָה וְרָמָה תַּחַת לִשְׁונו רָעוּת וְהָבָל .תהילים י ,ז

יַכְרֵת יְהוָה כָּל-שְׂפָת חֲנָפָה וְלִשְׁנוֹת דִּבְרֵב גָּאוֹת :תהילים י"ב ,ג'

אֲשֶׁר אָמְרוּ בִּלְשׁנוֹ נְגִישׁוּ ,שְׂפָתֵינוּ לָנוּ ,מִי אֲדֹנָנוּ ?תהילים י"ב ,ד'

לא יגיד לשון הרע בלשונו ולא ירע לרעיתו ולא יגבה חרפה לרעיתו .תהילים טו ,ג.

יבש כְּחֶרֶס כֹּחַ כֹּחַ וְלִשְׁנִי תִּדְבַּק לְפַתְרֵי וְעָפָר מָוֶת תַּהֲלִיתֵנִי .תהילים כב ,טו

תסתירם בסתר פניך מגאון אדם ;תשמורם בסוכה מריב לשונות .תהילים לא ,כ

שְׁמֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה .תהילים ל"ד ,יג

וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ .תהילים לה ,כח.

פי צדיק יהגה חכמה ולשונו תדבר משפט .תהילים ל"ז ,ל.'

)למנצח לידותון ,מזמור לדוד (.אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטוֹא בִלְשׁוֹנִי אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי .תהילים לט ,א

חם לבי בקרבי ,בהגיגי תבער אש ;דברתי בלשוני ,תהילים לט ,ג

)למנצח על ששנים ,לבני קרח ,משכיל ,שיר ידידת (.רחש לבי דבר טוב ;אמר אני מעשי למלך ;לשוני עט סופר מהיר .תהילים מה ,א

פִּיךָ שָׁלַחְתָּ בְרָעָה ,וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה .תהילים נ ,יט

הַצִּילֵנִי מִדָּמִים אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ .תהילים נ"א ,יד

הוות תחשב לשונך כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עשה רמיה .תהילים נ"ב ,ב'

אהבת כל דברי בלע ,לשון מרמה .תהילים נ"ב ,ד

בלע אדני פלג לשונם כי ראיתי חמס וריב בעיר .תהילים נה ,ט

נפשי בתוך לבאם ,אשכבה להטים ,בני אדם ,שניהם חנית וחצים ולשונם חרב חדה .תהילים נ"ז ,ד

אשר שננו כחרב לשונם ,דרכו חצם ,דבר מר :תהילים ס"ד ,ג

וַיַּכְשִׁילוּהוּ עָלֵימוֹ לְשׁוֹנָם יִתְנֹדְדוּ כָּל רֹאֵה בָם .תהילים ס"ד ,ח'

אֵלָיו פִּי קָרָאתִי וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִי תהילים ס"ו ,יז

למען תמחץ רגלך בדם לשון כלביך מאויבים מנהו .תהילים סח ,כג

גם לשוני תדבר צדקתך כל היום כי נבלו כי נכלמו מבקשי רעתי תהילים ע"א ,כ"ד

יִשְׁמוּ פִּיהֶ עַל־הַשָּׁמַיִם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ .תהילים ע"ג ,ט'

וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם ,וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ לוֹ .תהילים עח ,לו

כִּי פִי רָשָׁע וּפִי מִרְמָה עָלַי פָּתָחוּ דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר: תהילים קט ,ב

לשוני תדבר דברך כי כל מצותיך צדק הם .תהילים קי"ט172 ,

הציל יהוה נפשי משפתי שקר ומלשון מרמה .תהילים קכ ,ב'

מַה יִּתֵּן לְךָ ,וּמַה יֹּסִיף לָךְ ,לָשׁוֹן רְמִיָּה (לשון שקר) ?תהילים קכ ,ג(

אז ימלא פינו צחוק ולשוננו רִנָּה אז יאמרו בגויים הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה תהילים קכ"ו ,ב'

אם לא אזכורך ,תדבק לשוני לחך פי ;אם לא אעדיף את ירושלים על ראש שמחתי .תהילים קלז ,ו

כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ: תהילים קל"ט ,ד

חִדדו לשונם כנחש ,ארס עַכְשׁוּב תחת שפתיהם .סלה .תהילים קמ ,ג

ששה אלה שנא יהוה ושבעה תועבתם לו :מראה גאה ,לשון שקר ,וידיים שופכות דם נקי ,לב חוקר מחשבות רעות ,רגליים מהירות לרוץ לרעה ,עד שקר מדבר שקר ,וזורע ריב בין אחים . משלי ו ,'טז-יט

לִשְׁמָרְךָ מֵאֵשֶׁת רָע ,מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן נָכְרִיָּה .משלי ו ,'כ"ד

לשון צדיק ככסף מבחר לב רשעים מעט .משלי י ,'כ'

פי צדיק יציא חכמה ולשון עקומה תכרת .משלי י ,'לא.

יש דבר כדקרות חרב ולשון חכמים בריאות .משלי י"ב ,יח

שפת אמת תיכון לעד ולשון שקר רק לרגע .משלי י"ב ,יט

לשון חכמים תדע ופי כסילים יפקע סכלות .משלי טו ,ב

עץ חיים לשון בריאה ,וְעָוֹות בה פֶּרֶץ בְּרוּחַ .משלי ט"ו ,ד'

הכנות לב באדם ,ותשובת לשון מאת ה 'היא .משלי טז ,א

רשע ישמע לשפתי שקר ,וכזב יאזין ללשון רעה .משלי י"ז ,ד'

"מְעַל לֵב עָוֶר לֹא יִמְצָא טוֹב ;וְעַלָּת לִשְׁנוֹן יִפֹּל בְּרָעָה ".משלי י"ז ,כ'

מות וחיים ביד לשון ואוהביה יאכלו פריה .משלי יח ,כא.

השגת אוצרות בלשון שקר הבל הבל מבקשי מות .משלי כא ,ו

שומר פיו ולשונו ישמור מצרות נפשו .משלי כא ,כג.

באורך רוח יפתה נשיא ,ולשון רכה תשבור עצם .משלי כה ,טו

רוח צפונית תבריח מטר כן פנים כועסות לשון גבורה משלי כה ,כג

לשון שקר תשנא את נגעיה ופה חנף יעשה אובדן .משלי כ"ו ,כח

מוֹכֵחַ אִישׁ אַחֲרֵי יִמְצֵא חֵן מִמַּחְנֵא לִשְׁנוֹן .משלי כח ,כג

פיה תפתח בחכמה ותורת חסד בלשונה .משלי לא ,כו

שפתיך כלתי נטפו כחלת דבש דבש וחלב תחת לשונך וריח בגדיך כריח הלבנון .שיר השירים ד11 ,'

נביאים

כִּי ירוּשָׁלַיִם חָרְבָּה וְיְהוּדָה נָפַלָה כִּי עַל יְהוָה לְשׁוֹנָם וּמַעֲשֵׂיהם לְהַעֲרִיס עֵינֵי כְּבוֹדוֹ .ישעיהו ג ,' ח'

וְהֶחֱרִים יְהוָה אֵת לְשׁוֹן יָם מִצְרַיִם וְהֵנִיף יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בַּעְיָם רוּחוֹ וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהִדְרִיךְ בַּנְּעָלִים: ישעיהו יא ,טו

כי בשפתים מגמגמות ובלשון אחרת ידבר אל העם הזה .ישעיהו כח ,יא

הנה שם יהוה בא ממרחקים ,בוער באפו וכבד משאו ,שפתיו מלאות זעם ולשונו כאש אוכלת . ישעיהו ל ,'כז

ולב פזיזים יבין דעה ,ולשון מגמגמים תהיה טובה לדבר ברור .ישעיהו לב ,ד

לא תראה עם עז ,עם עמק שפה משמיע ,לשון מגמגמת ,לא תבין .ישעיהו לג ,יט

אז יקפץ פיסח כאייל ולשון אִלֵּם רָזֶה כי במדבר יבקעו מים ונחלים במדבר .ישעיהו לה ,ו

כִּי-עָנִי וְאֶבְוֹיֵן יְבַקֵּשׁ מַיִם וְהָיָה וְתִתְפַּלֵּל לִשְׁמֹא אֲנִי יְהוָה אֶשְׁמַעְנָם אֲנִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶטְשׁוּם .ישעיהו מ"א ,יז

נשבעתי בעצמי ,דבר צדק יצא מפי ולא ישוב ,כי לי תכרע כל ברך ,כל לשון תשבע .ישעיהו מה ,כג

יהוה יהוה נתן לי לשון תלמידים למען ידעתי לדבר דבר בזמן לעייף יעורר בוקר בבוקר יעורר אזני לשמע כתלמידים .ישעיהו נ ,'ד'

כל כלי אשר ייוצר עליך לא יצליח וכל לשון אשר תקום עליך במשפט תרשיע זאת נחלת עבדי ה 'וממני צדקתם נאם ה 'ישעיהו נ"ד ,יז

על מי אתם מתבדחים ?על מי תרחבו פה ותמשכו לשון ?הלוא בני פשע אתם ,זרע שקר . ישעיהו נ"ז ,ד'

כִּי יְדֵיכֶם טַמָּאָה בַּדָּם ,וְאֶצְבַּעְתֶּם בְּעוֹל ;שְׂפָתֵיכֶם דִּבְרוּ שֶׁקֶר ,לְשׁוֹנְכֶם גַּלָּלָה עָוֶל .ישעיהו נט ,ג

כי אני ידעתי מעשיהם ומחשבותיהם בוא ואקבץ כל גויים ולשונות ובאו וראו את כבודי . ישעיהו ס"ו ,יח

וְכִנְּנוּ לִשְׁקָשָׁם כְּקַשְׁתָּם לְשַׁקֶרֶר וְלֹא גִּבְרוּ אֱמֶת עַל־אֶרֶץ כִּי מֵרָע לְרָע הֵלִיכוּ וְאֶתְכָּל לֹא יָדַעוּ אֹתִי נְאֻם־יְהוָה וְרָמוּ אִישׁ אֶת־רֵעָיו וְאֱמֶת לֹא יְדַבְּרוּ לִשְׁקָר וְיָלוּ עָשָׂה עָוֶל .ירמיהו ט ,'ג,'ה'

לשונם כחץ יורה ,מרמה תדבר ;בפיו ידבר שלום לרעך ,ובלבב יחרב .ירמיהו ט ,'ח'

וַיֹּאמְרוּ ,לֹא נֶחְשִׁיב מִן־ירמיהו מחשבות ,כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה מִכֹּהֵן ,וְלֹא־תֶּאֱמָד מְחֲכָמִים ,וְדָבָר מִנָּבִיא .לֹא־נִכְנוּ בְּלָשׁוֹן ,וְלֹא נִשְׁמַע בְּכָל־דְּבָרָיו .ירמיהו יח ,יח

הלוא דברי כאש נאם-יהוה וכפטיש אשר ישבר צור לגזרים לכן הנה אנכי על הנביאים נאם-יהוה הגונבים דברי איש מרעהו הנה אנכי על הנביאים נאם-יהוה המשמשים בלשונם ואומרים הוא אמר הנה אנכי על הנבאים חלומות שקר נאם-יהוה ומספרים ותעו את עמי בשקרים ובקלילותם ולא שלחתים ולא צויתם לכן לא יועילו לעם הזה נאם-יהוה

לשון יונק תדבק לחך פיו מצמאון ילדים מבקשים לחם ואין בקע להם .איכה ד ,'ד'

ודבקתי לשונך לחך והיית אלם ולא תהיה להם מוכיח כי בית סורר הם .יחזקאל ג 'כו

בנים אשר אין בהם מום כי אם יופי מראה וידע בכל חכמה וידע בדעת ומביני מדע ואשר יכלו לעמוד בהם בבית המלך וללמדם תורה ולשון כשדים .דניאל א ,'ד'

ישובו ,אך לא אל עליון :כקשת מרמה היו :שריהם יפלו בחרב ,בחמת לשונם :זאת תהיה לעגתם בארץ מצרים .הושע ז ,'טז

וְהִשְׁאֵהוּ דּוֹד אִישׁ וְהַשּׂוֹרֵף אוֹתוֹ לְהוֹצִיא אֶת הָעֲצָמוֹת מִן הַבַּיִת וְאָמַר אֶל הָאֲשֶׁר בְּצַד הַבַּיִת הַעוֹד נִשְׁבֵּךְ וַיֹּאמֶר לֹא וַיֹּאמֶר הַחֲרִיצָה כִּי לֹא נוֹזְכִיר אֶת שֵׁם יְהוָה: עמוס ו ,'י'

כִּי עֲשִׁירֶיהָ מְלָאִים חָמָס וְיוֹשְׁבֵיהָ דִבְּרוּ כָּזָר וּמִרְמָה לִשְׁמָעָה בְּפִיהֶם מיכה ו ,'יב

עיניך טהורות מלהביט ברע ,ועוון לא תוכל להביט ;למה תביט בבוגדים ,ותשתוק כשאכל רשע צדיק ממנו ?חבקוק א ,'יג

לא יעשה שארית ישראל עוול ולא ידבר שקר ולא יימצא לשון מרמה בפיהם כי רעו וירבצו ואין מחרידם .צפניה ג ,'יג

וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּגֵּף אֲשֶׁר יְהוָה אֶת כָּל־הָעָם הַנִּלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלָם יִבָּל בַּשְׂרָם בַּעֲמֹדָם עַל־רַגְלֵיהם וְעֵינָם יִבָּלוּ בְּחֲקָרֵיהֶם וְלִשְׁוָם יִבָּלוּ בְּפִיהֶם .זכריה י"ד ,י"ב

הבשורות

וַיְקַחֵהוּ מִן הָעָם ,וַיַּשְׁמֵשׁ אֶצְבָּעוֹת אֶל־אוֹזְנָיו ,וַיִּרְק וַיַּג בְּלִשְׁוֹו ;מרקוס ז33 '

ומיד נפקחו אוזניו ,ושתחרר חבל לשונו ,והוא דיבר ברור .מרקוס ז35 '

והאותות האלה ילכו אחר המאמינים :בשמי יגרשו שדים ,ידברו בלשונות חדשות ;מרקוס ט"ז 17

ופתוח פיו מיד ,ולשונו התרחקה ,והוא דיבר ,ושבח את אלוהים .לוקס א64 '

וַיִּקְרָע וַיֹּאמֶר ,אַבְרָהָם אַבְרָהָם ,רַחֵם עָלַי וְשָׁלַח אֶת לָזָר וַיִּטְבֵּל אֶת קַד אֶצְבָּעְתוֹ בַּמַּיִם וַיִּקְרַר לִשְׁנִי ,כִּי מְעֻנָּרִים אֲנִי בְּלַשָּׁבָה הַזֶּה .לוקס טז 24

ובירושלים ,ליד שוק הצאן ,יש בריכה הנקראת בעברית בית סֶתֶּה ,ובה חמש פתחי אוֹרְדוֹת . יוחנן ה2 '

מעשי השליחים

ונודע הדבר לכל יושבי ירושלים ,עד כי נקרא השדה ההוא בלשונם אכלדמה ,כלומר שדה הדם .מעשי השליחים א19 '

ונראו אליהם לשונות כאש ,שנקרעו זה מזה ,וישבו על כל אחד מהם .וכלם נמלאו רוח הקודש והחלו לדבר בלשונות אחרות ,כאשר נתן להם הרוח לדבר .ואיך אנחנו שומעים כל אחד בלשוננו ,בה נולדנו ?כרתים וערבים ,אנחנו שומעים אותם מדברים בלשוננו את נפלאות אלוהים .מעשי השליחים ב3-4,8,11:'

כי דוד אומר עליו ראיתי את ה 'תמיד לפניי כי לימיני הוא לבלתי אטלט לכן שמח לבי ולשוני שמחה וגם בשרי ינוח בתקווה כי לא תעזוב את נפשי בגיהנום ולא תתן לקדושך לראות שחיתות: מעשי השליחים ב25-27 '

כי שמעו אותם מדברים בלשונות ומכבדים את אלוהים .ויען פטרוס :האם איש יכול לאסור מים ,שמא אלה לא יטבלו ,אשר קיבלו את רוח הקודש כמונו ?מעשי השליחים י46-47 '

וכאשר סמך פולוס את ידיו עליהם ,ירד עליהם רוח הקודש ;והם דברו בלשונות ויתנבאו . מעשי השליחים י"ט 6

וכאשר נתן לו רשות ,עמד פולוס על המדרגות וסימן בידו לעם .ותהי דממה גדולה ,דיבר אליהם בעברית לאמר :מעשי השליחים כא 40

)וכאשר שמעו כי הוא מדבר אליהם בעברית ,החרישו עוד יותר ;והוא אמר :(מעשי השליחים כב 2

וכאשר נפלנו כולנו ארצה ,שמעתי קול מדבר אלי ואמר בעברית ,שאול ,שאול ,למה אתה רודף אותי ?קשה לך לבעוט בקוצים .מעשי השליחים כו 14

איגרות

קבר פתוח גרונם בלשונם תרמו ,רעל צפעונים תחת שפתיהם :רומים ג13 '

כי כתוב חי אני נאם ה 'כי כל ברך תכרע לי וכל לשון תודה לאלהים .רומים י"ד 11

לאחר מעשה ניסים ;לאחר נבואה ;לאחר הבחנת רוחות ;לאחר מיני לשונות ;לאחר פירוש לשונות .ואלוהים הציב כמה בקהילה ,ראשית שליחים ,שנית נביאים ,שלישית מורים ,אחר כך ניסים ,אחר כך מתנות רפואה ,עוזרים ,ממשלות ,מיני לשונות .יש לכם את כל מתנות הרפואה ?האם כולם מדברים בלשונות ?האם כולם מפרשים ?אלא חמדו בתשוקה את המתנות הטובות ביותר ;ובכל זאת אני מראה לכם דרך מעולה יותר .קורינתים א 'י"ב 10, 28, 30-31

אם אדבר בלשונות בני אדם ומלאכים ,ואין לי אהבה ,הייתי כפלזה מצלצלת או למצלה מצלצלת .אהבה לעולם אינה תמוה ;אם נבואות הן תיכשל ;אם לשונות הן תפסיק ;אם דעת היא תיעלם .קורינתים א 'י"ג 1,8

קורינתים א14 '

1רדפו אחר הצדקה ,וחפצו במתנות רוחניות ,אלא יותר להתנבא.

2כי המדבר בלשון לא ידועה אינו מדבר לבני אדם ,כי אם לאלוהים ;כי איש אינו מבין אותו ; אך ברוח הוא מדבר סתרות.

3אבל המתנבא מדבר אל בני אדם לבנייה ,לעידוד ולנחמה.

4המדבר בלשון לא ידועה בונה את עצמו ;אבל המתנבא בונה את הקהילה.

5חפצתי שתדברו כולכם בלשונות ,אלא שתנבאו ;כי גדול המתנבא מהדובר בלשונות ,אלא אם כן יפרש ,למען תקבל הקהילה חינוך.

6ועתה ,אחים ,אם אבוא אליכם ואדבר בלשונות ,מה אועיל לכם אם לא אדבר אליכם או בהתגלות ,או בדעת ,או בנבואה ,או בתורה?

7וגם דברים חסרי חיים המעניקים קול ,בין חליל ובין נבל ,אם הם לא מבחינים בצלילים , איך ידעו מה מנגנים בחליל או בנבל?

8כי אם החצוצרה תשמיע צליל מעורפל ,מי יכין את עצמו למלחמה?

9כך גם אתם ,אם לא תדברו בלשון דברים קלים להבנה ,איך נדע מה נאמר ?כי תדברו באוויר.

10ייתכן שישנם סוגים רבים של קולות בעולם ,ואף אחד מהם אינו חסר משמעות.

11לכן אם לא אדע את משמעות הקול ,אהיה לדובר ברברי ,והדובר יהיה ברברי לי.
12כן גם אתם ,בהיותכם נלהבים למתנות רוחניות ,שאפו להצטיין לבניין הקהילה.
13לכן ,המדבר בלשון לא ידועה ,יתפלל שיוכל לפרש.
14כי אם אתפלל בלשון לא ידועה ,רוחי מתפללת ,אך שכלתי אינה נושאת פרי.
15מהי אפוא ?אתפלל ברוח ,וגם בתבונה אתפלל ;אשיר ברוח ,וגם בתבונה אשיר.
16אחרת כשתברך ברוח ,איך יאמר אמן ,היושב במקום בעלמא ,על תודותיך ,בהיותו אינו מבין את דבריך?
17כי אתה אמנם מודה היטב ,אך הזולת אינו בונה.
18אני מודה לאלהי ,אני מדבר בלשונות יותר מכם כולכם:
19אך בקהלה מעדיף לדבר חמש דברים בבינתי ,כדי שאוכל ללמד גם אחרים בקולי ,מאשר עשרת אלפים דברים בלשון לא ידועה.
20אחים ,אל תהיו ילדים בתבונה ;אך ברע תהיו בנים ,ובתבונה תהיו אנשים.
21כתוב בתורה ,באנשים לשונות אחרות ובשפתיים אחרות אדבר אל העם הזה ;וגם על אף זאת לא ישמעו לי ,נאם ה.'
22לכן לשונות הן לאות לא למאמינים ,אלא לאלה שאינם מאמינים ;אבל הנבואה אינה משמשת לאלה שאינם מאמינים ,אלא למאמינים.
23לכן אם כל הקהילה תתאסף יחד למקום אחד וכלם ידברו בלשונות ,ויבאו אנשים חסרי ידע או לא מאמינים ,האם לא יאמרו שאתם משוגעים?
24אבל אם כולם יתנבאו ,ויבוא איש לא מאמין או איש לא משכיל ,הוא נכנע על ידי כולם , הוא נשפט על ידי כולם:
25וכך מתגלים סודות לבו ;וכך ישתחווה על פניו לאלוהים ,ויגיד כי אלוהים באמת נמצא בכם.
26אם כן ,אחים ,כיצד אתם מתאספים יחד ,לכל אחד מכם יש מזמור ,תורה ,לשון ,התגלות , פירוש .הכל יהיה לבנייה.
27אם ידבר איש בלשון לא ידועה ,יהיו שנים ,או לכל היותר שלושה ,וזאת בבת אחת ;ואחד יתפרש.
28ואם אין מתורגמן ,ישתוק בקהלה ;וידבר אל עצמו ואל אלוהים.
29ידברו שניים או שלושה הנביאים ,והשני ישפוט.
30אם נגלה דבר לאחר היושב בסביבה ,ישתוק הראשון.
31כי כולכם יכולים להתנבא אחד אחד ,למען ילמדו כולם וכולם יתנחמו.
32ורוחות הנביאים כפופות לנביאים.
33כי אלוהים אינו מחבר הבלבול ,כי אם מחבר השלום ,כמו בכל קהילות הקדושים.
34תנו לנשים שלכם לשתוק בקהלות ,כי אסור להן לדבר ,אלא מצווים עליהן להיות כפופות ,כפי שגם התורה אומרת.
35ואם הן רוצות ללמוד דבר מה ,ישאלו את בעליהן בבית ,כי חבל לנשים לדבר בקהלה.
36מה ?מכם יצא דבר אלוהים ,או שמא רק אליכם בא?

37אם איש חושב את עצמו כנביא או איש רוח ,יודה כי הדברים אשר אני כותב לכם מצוות ה 'הם.
38אבל אם איש אינו יודע דבר ,יישאר יודע דבר.
39לכן ,אחים ,התאמצו להתנבא ,ואל אסרו לדבר בלשונות.
40יעשו הכל בהגינות ובסדר.

וכי כל לשון תודה כי ישוע המשיח הוא אדון ,לתפארת אלוהים האב .פיליפים ב11 '

אם איש מכם נדמה שהוא דתי ,ואינו מרסן את לשונו ,אלא מרמה את ליבו ,דתו של איש זה הבל היא .יעקב א26 '

כן הלשון היא איבר קטן ומתגאה בדברים גדולים .הנה ,כמה גדולה אש קטנה מדליקה ! והלשון היא אש ,עולם של עוולה .כך היא הלשון בין איברינו ,עד שהיא מטמאת את כל הגוף ומציתה את מהלך הטבע ;והיא מציתה אש מהגיהנום .כי כל מיני חיות ,עופות ,נחשים ודברים בים ,מאולפים ,ואולפים על ידי בני אדם .אבל את הלשון אין אדם יכול לאלף ;רעה סוערת היא ,מלאה רעל קטלני .בכך אנו מברכים את אלוהים האב ;ובכך אנו מקללים את בני האדם ,אשר נעשו בדמות אלוהים .מאותו פה יוצאות ברכה וקללה .אחי ,הדברים האלה לא צריכים להיות כך .יעקב ג5-10 '

כי מי שחפץ לאהוב חיים ולראות ימים טובים ,ימנע לשונו מרע ושפתיו מלדבר מרמה : פטרוס א 'ג10 '

ילדיי הקטנים ,אל נאהב במילה ,וגם לא בלשון ,כי אם במעשה ובאמת .יוחנן א 'ג18 '

הִתגַלות

וישירו שיר חדש לאמר" :ראוי אתה לקחת את הספר ולפתוח את חותמותיו כי נהרגת ופדת אותנו לאלוהים בדמך מכל משכב ולשון ועם וגוי ".התגלות ה ,'ט'

אחרי זאת ראיתי ,והנה המון גדול ,אשר איש לא יכול היה לספור ,מכל הגויים והמשפחות והעמים והלשונות ,עומדים לפני הכסא ולפני השה ,לבושים גלימות לבנות ועצי תמרים בידיהם ;התגלות ז ,'ט'

והיה להם מלך עליהם ,שהוא מלאך התהום ,אשר שמו בעברית אבאדון ,וביוונית שמו אפוליון .חזון ט11 '

ויאמר אלי ,עליך להתנבא שוב לפני עמים רבים ,גויים ולשונות ומלכים .התגלות י11 ',

וְהָעָם וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַלשונות וְהָאוּמִים יֵרָאוּ אֶת־גּוּפָתָם שְׁלֹשָׁה יָמִים וְחֵצָה ,וְלֹא יָרְשִׁים לְהִקָּבֵר אֶת־גּוּפָתָם .חִזְמַת י"א ט'

וניתנה לו לעשות מלחמה עם הקדושים ולנצח אותם וניתנה לו שלטון על כל המשפחות והלשונות והגויים .התגלות י"ג 7

וראיתי מלאך אחר עף בתוך השמים ,ובידו בשורת עולם לבשר ליושבי הארץ ולכל גוי ושבט ולשון ועם .חזון י"ד ,ו'

וַיִּשְׁפֹּךְ הַמַּלְאָךְ הַחֲמִישִׁי אֶת־בַּקְּגוּנוֹ עַל־כֹּב הַחִיָּה ,וַיֶּחֱשַׁךְ מַלְכוּתָם ,וַיִּכְסְפוּ אֶת־לְשְׁנֵיהֶם מִמַּכָּל , וַיְקַבֵּץ אֹתָם אֶל־מָקוֹן הַנִּקְרָא בְּלִשְׁבַּת־הַחִישִׁיחִית י"ז 10,16

ויאמר אלי המים אשר ראית אשר שם יושבת הזונה הם עמים והמונים וגויים ולשונות .חזון י"ז 15

אפוקריפ

הו אנשים ,כיצד לא יהיה המלך אדיר ביותר ,כאשר כך מצייתים לו ?והוא שתק .עזרא א ' ד:יב

וְרַק רָאִיתִי כִּי שָׁלַח מִפִּיו כְּמַעֲלֵה אֵשׁ ,וְמִשְׂפָתָיו נִשְׁמַע לָבָה ,וְמִלְּשׁוֹנוֹ הִשְׁלִיחַ גְּצוּרִים וְסַעֲרָפוֹת .עזרא ב 'י"ג ,י'

ואנכי ,דיברתי ביום ,ולא אעצור לשוני בלילה .עזרא ב 'יד43:

לא אחזיק עוד בלשוני על רעתם אשר הם עושים בחלל ,ולא אסבול אותם בדברים אשר הם עושים ברשע :הנה דם נקי וצדיק צועק אלי ,ונשמות הצדיקים מתלוננות תמיד .עזרא ב 'ט"ו , ח'

אך הוא הרס את גבולותיהם ,וכרת את עשרי הארץ :כי גזר להשמיד את כל אלוהי הארץ , שכל הגויים יעבדו את נבוכדנוצר בלבד ,וכל הלשונות והשבטים יקראו בו כאל .יהודית ג ,' ח'

כִּי רוּחַ חָכְמָה ,וְלֹא תְזוֹהֶה מְגַדֵּל דְּבָרָיו :כִּי אֱלֹהִים עֵד כְּלְיוֹ ,וְרוֹאֶה לִבּוֹ וְשׁוֹמֵעַ לִשְׁלוֹנוֹ .חכמת שלמה א ,'ו'

לכן היזהר מללמול אשר אינו מועיל ,ומנע מלשונך מלשון הרע כי אין דבר נסתר אשר ילך לריק ,ופה מכחיש הורג את הנפש .חכמת שלמה א ,'יא

כשאחזיק בלשוני ,יחכו לי ,וכדברי ,אזינוני היטב ;אם רב אדבר ,יסמכו את ידיהם על פיהם . חכמת שלמה ח ,יב

כי פי אִילמים פתחה חכמה ,ולשונות אי-יכול לדבר תדבר .חכמת שלמה י ,'כא.

כי בדיבור תדע חכמה ,ובדבר הלשון תלמד .קהלת ד ,'כ"ד

אַל-תְּהְיֶה חָסֵר בְּלְשֶׁנֶךְ ,וְאַל-תִּרְפֵּר וְרָשָׁן בְּמַעֲשֶׂיךָ .קהלת ד29 '

אל תזור בכל רוח ,ואל תלך לכל דרך :כי כן עושה חוטא אשר לו לשון כפולה .קהלת ה ,'ט'

כבוד וחרפה בדיבורים ,ולשון אדם היא מפלתו .קהלת ה ,'יג.

אַל־תִּקָּרֵא לְחֵשׁ וְאַל־תֶּאֱרֹב לְשׁוֹנְךָ כִּי־בֹשֶׁת נִגְנַב גָּנָב וְרָעָה לְשׁוּנָה כְּפַל־לְשְׁנוֹת .קהלת ה14 ,'

תחת חבר אל תהיה אויב ,כי בכך תירוש שם רע ,חרפה וחרפה ,כן יעשה חוטא אשר לו שתי לשון .קהלת ו ,'א'

"שפה נעימה תרבה חברים ,ולשון יפה תרבה ברכות טובות ".קהלת ו ,'ה'

אל תריב עם איש מלא לשון ,ואל תערום עצים על אשתו .קהלת ח ,'ג'

איש בעל לשון רעה מסוכן בעירו ,ופזיז בדברו ישנא .קהלת ט18 ,'

כשידבר עשיר ,כל איש ישתתק ,וראה מה הוא אומר ,הם משבחים אותו עד העננים ;ואם עני ידבר ,הם אומרים ,מי זה ?ואם הוא כשל ,הם יעזרו להפילו .קהלת י"ג ,כ"ג

עצה ולשון ועיניים ,אזנים ולב נתן להם להבין .קהלת י"ז ,ו'

מי שולט בלשונו יחיה בלי ריב ,ושונא דברי מלמול פחות רע .קהלת י"ט ,ו'

יש חמקן בדברו ,אך לא מלבו ;ומי אשר לא יפגע בלשונו ?קהלת י"ט ,ט"ז

יש תוכחה שאינה נאה ;ואחד ישתתק והוא חכם .קהלת כ ,'א'

יש שומר בלשונו כי אין לו מה לענות ויש שומר דומם כי ידע את זמנו .קהלת כ ,'ו'

חָכָם יִשְׁתֹּק עַד יְרָאֶה שָׁעָה ;וְמַלֵּף וְסִיל לֹא יַחֲשִׁיב עַד .קהלת כ ,'ז'

טוב החלקה על המדרכה מהחלקה בלשון ;כך תבוא מפלת רשעים מהרה .קהלת כ18 ,'

מי ישים משמר לפני פי וחותם חכמה על שפתיי ,פן אפול בהם פתאם ,ולשוני לא תשחיני ? קהלת כב ,כז

תשעה דברים שפטתי בליבי לשמחה ,ואת העשירי אדבר בלשוני :איש אשר ישמח בבניו ,וחי לראות מפלת אויבו .קהלת כה ,ז

טוב לגור עם אשת בינה ,ולא חמק בלשונו ,ולא עבד פסול ממנו .קהלת כה ,ח

וְכָל צִבּוּל לֵב וְיָגוֹן הִיא אִשָּׁה קַנָּאָה בָּאֲשֶׁרֶת ,וְמַגְבַּת לִשְׁפָּט עִם כֹּל .קהלת כו ,ו

ארר הלוחש והדובר-לשון :כי כאלה השמידו רבים אשר היו בשלווה .לשון מלקשת הרגיזה רבים ,ותגרש אותם מגוי לגוי ;ערים חזקות הרסה ,ותהפך בתי אנשים גדולים .לשון מלקשת גירשה נשים צדיקות ,ותשללה מהן את עמלן .אשר ישמע אליה לעולם לא ימצא מנוחה ,ולא ישב שלווה לעולם .מכת שוט תעשה סימנים בבשר ,ומכת לשון תשבור עצמות .רבים נפלו לפי חרב ,אך לא רבים אשר נפלו בלשון .טוב מי שמגן על ידי ארסה ,אשר לא משך את עולה ,ולא נכבל בחבורותיה .כי עולה עול ברזל ,חבורותיו חבורות נחושת .מותה מוות רע , קבר טוב ממנו .לא ימשול ביראי אלהים ,ולא יישרפו בלהבתו .קהלת כח :יג-כב

יקצר דבריך ,תבין הרבה במיעוט דברים ;היה כיודע ובלבו .קהלת לב ,ח

יפי אישה ישמח פנים ,וגבר לא יאהב דבר טוב יותר .אם חסד ,ענווה ונחמה בלשונה ,הלוא בעלה כאנשים .קהלת לו22-23 :

ארבעה דברים נראים :טוב ורע ,חיים ומוות ;והלשון מושלת בהם תמיד .קהלת ל"ז18 ,

חליל ותִנְבָל מְעוּסִים ניגון ,וְלִשְׁנֵיהֶם לֹא כּוֹחַת .קהלת מ ,'כא.

תפילת ישוע בן סירא .אודה לך אדוני ומלך ,ואשבח אותך אלהי מושיעי .אודה לשמך כי אתה מגן ועוזר ,ושמרת את גופי מאבדון וממלכודת לשון הרשע ומשפתי שקר ,והיית לי לעזר מפני אויבי .והצלת אותי ,כרב חסדיך וגדול שמך ,משיני הטוענים לאכלני ,ומידי מבקשי חיי ,

ומצרותי הרבות ;מחנק אש מסביב ,ומתוך האש אשר לא הדלקתי ;ממעמקי בטן גיהנום , מלשון טמאה ומדברי שקר .בהאשמה למלך מלשון עוולה קרבה נפשי עד המוות ,חיי קרובים לגיהנום למטה .קהלת נ"א1-6:

יהוה נתן לי לשון לגמול ,ואודה לו בה .קהלת נ"א ,כ"ב

וּלְשׁוֹנָם מְלֻצָּק עַל־הַמַּעֲשֶׂה וְהֵם מְצֻבָּעִים כֶּסֶף וְכַזָּבִים הֵם וְלֹא יְכוֹלוּ לְדַבֵּר .אִגֶּרֶת יִרְמְיָה א 'ח'

וכאשר התחמם מיד ,ציווה לכרות את לשונו של המדבר הראשון ,ולכרת את קצה גופו ,בעוד שאר אחיו ואמו רואים .מקבים ב 'ז ,'ד'

אחריו נעשה השלישי למזל צחוק ;וכאשר נדרש ממנו ,הוציא את לשונו ,ומיד לאחר מכן , ופתח את ידיו בגבורה .מקבים ב 'ז ,'י'

וכאשר כרת את לשונו של ניקנור הרשע ,ציווה לתת אותה בחתיכות לעופות ,ולתלות את גמול טירופו לפני המקדש .מקבים ב 'ט"ו 33

וַיִּקְצוּ כֻּלָּם בְּצַו מְשׁוּתָף לֹא יַתִּיר אֶת הַיּוֹם הַהוּא בְּלֹא חֲגוּגָה ,אֶלָּא לַחֲגוּ אֶת הַשָּׁלֹשׁ עֶשְׂרָה שֶׁל הַחֹדֶשׁ הַשָּׁנֶּה ,הַנִּקְרָא אֶדֶר בְּלֶשְׂרָאֵל ,הַיּוֹם שֶׁל מַרְדּוֹכֵהוּ .מקבים ב 'ט"ו ,לו

חנוך

ראיתי בשנתי את אשר אומר כעת בלשון בשר וברוח פי ,אשר נתן הגדול לבני אדם לדבר בו ולהבין בלב .ואכנס פנימה עד אשר התקרבתי לחומה אשר בנויה גבישים ומוקפת בלשונות אש ,והיא החלה להפחיד אותי .ואכנסתי אל לשונות האש ואקרבתי לבית גדול אשר בנוי גבישים ,וקירות הבית היו כרצפת פסיפס עשויה גבישים ,ויסודותיו היו גבישים .חנוך יד2,9-10:

וַיִּתַרְתִּי רוּחִי אֶל־שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם ,וָרָאִיתִי שָׁם כְּמַבָּנָה בָּנוּי מִגְּבִילִים ,וּבֵין אוֹתָם מִשְׁפָּטִים אֵלֶּה שְׁפִילִים אֵשׁ חֲנוּךְ עַא:ה'

ואשא ידי בצדק ואברך את הקדוש והגדול ואדבר ברוח פי ובלשון בשר אשר עשה אלהים לבני בשר אדם לדבר בה ויתן להם רוח ולשון ופה לדבר בה :חנוך פד ,א

ג'ישר

וַיִּשְׁמַע כָּל הַגּוֹיִם וְהַלְּשׁוֹנוֹ אֶת-שְׁמוֹעָיו ,וַיִּקָּהֲגוּ אֵלָיו ,וַיִּשְׁתַּחוּ אֶל-אֶרֶץ ,וַיְהִי לָהֶם לַאֲדֹנָם וּלְמֶלֶךְ ,וַיְהִי כֻּלָּם שָׁנֵעַ ,וַיִּמְנֹד נִמְרוֹד מֶלֶךְ בָּאָרֶץ עַל כָּל-בְּנֵי נֹחַ ,וְכֻלָּם הָיוּ תַּחֲזֻקָּתוֹ וּתְעֻצָּתוֹ . וְכָל-הָאָרֶץ הָיָה לִשְׂפָן אֶחָד וְדִבְרֵי-אֲחִידָה ,וְלֹא הָלַךְ נִמְרוֹד בְּדֶרֶךְ יְהוָה ,וַיְהִי רָע מִכָּל-הָעֲשָׂה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו מֵי מְמִימֵי הַמַּבּוּן עַד הַיָּמִים הַהֵא .יָשָׁר ז ,'מַה-מֶו.

וימלך המלך נמרוד בבטחה ,וכל הארץ תחת שליטתו ,וכל הארץ לשון אחת ודברים אחדים . ויאמר אלוהים אל שבעים המלאכים העמדים לפניו ,אל הקרובים אליו ,לאמר ,בואו נרד ונבלבל את לשונותיהם ,ולא יבין איש אחד את שפת רעהו ,ויעשו להם כן .ומאותו היום האחרון שכחו איש איש את שפת רעהו ,ולא יכלו להבין לדבר לשון אחת ,וכאשר לקח הבונה מידי רעהו סיד או אבן אשר לא הזמין ,היה הבונה משליך אותה וזורק אותה על רעהו ,וימות . ישר ט20,32-33:'

וְזֶה דֶּרֶךְ הַצְּלָמִים :בִּקְחִית אִישׁ בְּכוֹר וְהָרַגְתּוֹ וְהִסְפַּר אֶת שֵׂעַר רֹאשׁוֹ ,וְלַקְחִי מַלֵּח וְמַלְּחַ אֶת הָרֹאשׁ וְמִשְׁחֹתוֹ בְּשֶׁמֶן ,וְלַקְחִית אֶת הָרֹאשׁ עַל הַלָּשׁוֹן וְנַתִּים ...וְתוֹ בַּבַּיִת וְהַדְלִיקַת נְרָזוֹת לְפָנָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה לוֹ .יָשָׁר ל"א ,מ"א

וַיַּעֲמִידוּ אֶת הַנַּעַר לְפָנֵיהֶם ,וַיִּשְׁתַּח הַנַּעַר לִשְׁטֹחַ יָדוֹ אֶל אֶבֶן הָאוֹנִיקְס ,וַיֶּחֱזַק מַלְאַךְ יְהוָה אֶת יָדוֹ וַיִּשְׁמַע אֹתָהּ עַל הַגָּחָל ,וַיִּכְבֶּה הַגָּחָל בְּיָדוֹ ,וַיִּכְבֶּה בְּפִיו וּבַלְּשׁוֹן .יָשֶׁר עֶ ,כְּטַב.

לשוננו תספר את כוחך ,נשיר ונהלל את נפלאותיך .כי הושעתנו מאויבינו ,מצילתנו מקומים עלינו ,השמדתם מפנינו ודכאתם תחת רגלינו .ישר פט20-21:

יובלות

וְסָגַר בַּיּוֹם הַהוּא פִּי כָל-הַבְּהֵמָה וְהַבְּהָרָה וְהָעוֹף וְכָל-הַלֵּךְ וְכָל-רֹשֶׁת וְלֹא-יוּכְלוּ עוֹד לְדַבֵּר כִּי-כֻלָּם דִּבְרוּ אִישׁ אֶת-רֵעַם בְּשָׂפָה אֶחָד וּבְלַשׁוֹן אֶחָד: יובלים ג 'כח

והוא משתרע עד שהוא מגיע לקראסו :זה בחיק הלשון הפונה דרומה .וחלקו משתרע לאורך הים הגדול ,והוא משתרע בקו ישר עד שהוא מגיע למערב הלשון הפונה דרומה :כי ים זה נקרא לשון ים מצרים .יובלים ח ,'יג-יד

וְלַארפַּכְשָׁד יָצָא הַשְּׁלִישׁ ,כָּל-אֶרֶץ חֶרֶץ הַכַּשְׂדִים מֵעֶדֶת נְהָרַפְרָת ,אֶת-יָם-סוּף ,וְכָל-מֵימֵי הַמִּדְבָּר עַל-לְשׁוֹן הַיָּם הַפֹּה עַל-מִצְרַיִם ,כָּל-אֶרֶץ הַלְּבָנוֹן ,שֶׁנִּנְר וְאֶמְנַע עַד-גְּבוּל נְהָרַפְרָת . וְלַתּוּבַל יָצָא הַחֲמִישִׁי בְּתוֹךְ הַלֶּשׁ הַגָּלְשׁ אֶל-גְּבוּל חֶרֶץ לוּד ,עַד-הַלֶּשׁ שֶׁמֵּעֵבֶר הַשְּׁלִישִׁי .וְלַמֶּשֶׁךְ יָצָא הַשִּׁישִׁי ,כָּל-הַלֶּשׁ שֶׁמֵּעֵבֶר הַשְּׁלִישִׁי עַד-הַגָּלוֹת מֵעֶד-גָּדִיר .יובלים ט ,'ד ,'יא-יב

וַאֲפַתַּח אֶת־פִּיו וְאֶת־אוֹזְנָיו וְאֶת־פִּי־שְׂפָתָיו וַאֲחֶלִיתִי לְדַבֵּר עִמּוֹ עִדְרַבִּי לְשׁוֹן הַבְּרִיאָה .יובלים י"ב ,כ"ו

וכאשר רעננת את רוח אמך בחייה ,יברכך רחם יולדתך כך ,יברכך חיבה ושדיי ופי ולשוני ישבחיך מאוד .יובלים כה ,יט

וירא יוסף כי כולם טובים זה עם זה ולא יכל להתאפק ויאמר להם כי הוא יוסף וידבר אתם עברית ויפל על צוארם ויבכה .יובלים מג ,יד-טו

ספרי התנ"ך האבודים

וכיוון שהרועים עסקו באותה עבודה ,המערה נראתה באותה עת כמקדש מפואר ,משום ששפותיהם של מלאכים ואנשים התאחדו כדי להעריץ ולהלל את אלוהים ,בגלל לידתו של האדון המשיח .הבשורה הראשונה על ינקותו של ישוע המשיח 1:20

מיד השתחרר חוט לשונה ,ואזניה נפקחו ,והיא החלה לשיר הלל לאלוהים ,אשר השיב אותה . הבשורה הראשונה על ינקותו של ישוע המשיח ו7:'

השיב ישוע" :אלמלא היה להם כוח לדבר ,לא היו יכולים לדבר ;אך משום שלכל איש יש את יכולת הדיבור שלו לדבר טוב ורע ,יבחן זאת ".בשורת ניקודמוס ב5:'

כרינוס ולנטיוס ,שני בני שמעון ,רעדו כששמעו את הדברים האלה ,נבהלו וגנחו ;ובאותו הזמן הביטו השמימה ,עשו את סימן הצלב באצבעותיהם על לשונם .הבשורה על פי ניקודמוס י"ב 24

וְשׁוֹם אוֹמֵר" :בְּפִיהֶם אֲהֵבוּ אוֹ ,וּבִלְשׁוֹנָם שִׁקְּרוּ לוֹ ,כִּי לֹא הָיָה יָשָׁר לִבָּם עִמָּיו ,וְלֹא הָרוּ אֱמוּנִים בִּבְרִיתוֹ .יִתְהִי כָּל שְׂפָתַי רַמָּה וּשְׂפָתַיָּה דִּבְרַת גָּאוֹת .אֲשֶׁר הֶאמְרוּ בִּלְשָׁנוֹ נְגַבֵּל ,שְׂפָתֵינוּ לָנוּ ,מִי הוּא אֲדֹנֵינוּ ".אגרת קלֶמֶנְטס א 'אל הקורינתים ז16-17:'

וגם האיש הזה ,אף על פי שזכה לכבוד רב ,לא דיבר רבות על עצמו ;אך כאשר נמסר לו דברי אלוהים מן הסנה ,אמר :מי אני כי תשלחני ?קולי דק ולשוני איטיים .איגרת קלמנט א ' אל הקורינתים ח22:'

"הצילני מאשמת דמים ,אלוהים ,אלוהי ישעי ,ותשיר לשוני צדקתך ".אגרת קלמנט א 'אל הקורינתים ח37:'

"יהי שליטה בלשונותיהם גלויה על ידי שתיקתם ".איגרת קלמנט א 'אל הקורינתים י10:'

הִשְׁמֹר לְשֹׁנְךָ מֵרָע וְשִׂפְתֶיךָ פן תְּדַבֵּר רָמָה .איגרת קלֶמֶנְט א 'אל הקורינתים י"א 3

כי הוא אומר ,האם מי שמדבר ושומע דברים רבים ,והוא בעל לשון רכה ,חושב שהוא צדיק ? אשרי ילוד אישה וחי ימים מעטים ;לכן אל תמרבה דיבור .איגרת קלמנט א 'אל הקורינתים י"ד 6

כי ראית גנב ,והסכמת לו ;ועם-נאפים היית חלק .פיך נתן לרעה ,ולשונך תעשה מרמה .על אחיך תשב ותדבר ,על בן אמך תדיח .איגרת קלמנט א 'אל הקורינתים י"ז 11

"תסתר מנגע הלשון ;ולא תירא מפני אובדן בבואו ".איגרת קלמנט א 'אל הקורינתים כ"ג10:

למדו להיות כפופים ,והניחו בצד כל גאווה ותפארת לשונכם .איגרת קלמנט א 'אל הקורינתים כ"ג16:

"לא תהיה דו-לבבי או דו-לשון ,כי דו-לשון היא מלכודת מוות .תהיה נכנע לאדון ולאדונים נחותים כנצרי אלוהים ,ביראה וביראת כבוד ".איגרת בר-נבא י"ד 14

"זה אבסורד לקרוא לישוע המשיח ,וליהדות אותו .כי הדת הנוצרית לא אימצה את היהודים , אלא את היהודים את הנוצרים ;כדי שכל לשון המאמינים תתאסף אל אלוהים ".אגרת איגנטיוס אל המגנסיאנים ג11 '

"גם על העבדים להיות תמימים לפניו ,כמשרתים של אלוהים במשיח ,ולא של בני אדם .לא מאשימי שקר ;לא מדברים בלשון כפולה ;לא אוהבי כסף ;אלא מתונים בכל ;רחמנים , זהירים ;הולכים לפי אמת האדון ,אשר היה עבד כולם ".איגרת פוליקרפוס אל הפיליפים ב ' 10

וְעַתָּה הוֹסִיפוּ זִמָּה עַל חַטָּאֵיהֶם וְטֻמְּאוֹת רַעֲוֺתָם כָּךְ מִלְאוּ אֶת-מַד עֲוֺנָתָם .וְאַתָּה הַגּוֹזֵף אֶת-בְּנֶיךָ בְּכָל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ,וְאֶת-אֵשֶׁתִּי הַיְתִי אֶחֱתֶךָ ,וְתָלַד לְרְגוֹן אֶת-לִשְׁפָּטָהּ .ספר הרמס א ')חזיונות (ב ,'י'

זה מציין את הספקנים ,שהאמינו ,ואחרים הנושאים את ה 'בלשונם ,אך אין לו אותו בלבם : לכן יבש עשבם וחסר שורש ;כי הם חיים רק במילים ,אך מעשיהם מתים .ספר הרמס השלישי)דימויים9:194 (

ספרי גן עדן נשכחים

אז נכנסו אדם וחוה למערה, ועמדו והתפללו, בשפתם, שאותה ידעו היטב, שאותה לא ידועה לנו. ספר א 'של אדם וחוה ה1:'

כאשר אדם סיים את מצוותו לשת, התרופפו גפיו, ידיו ורגליו איבדו כל כוח, פיו נדם ולשונו חדלה לדבר לחלוטין. הוא עצם את עיניו וירד מהרוח. ספר אדם וחוה ב 'ט ,'א.'

ברקיע העשירי נמצא אלוהים, בעברית הוא נקרא ערבת. ספר סודות חנוך כ ,'ג.'

וְרָאִיתִי אֶת הַשָּׁמִינִי הַנִּקְרָא בְּעִבְרִית מוּזָלוֹת מְחַלֵּף הָעוֹתִים וְהַבְּרוֹת וְשָׁנִים עֵת הַמְּזָלוֹת אֲשֶׁר הֵם מֵעַל הַשְּׁבִיעִי. ספר רזי חנוך כא ,ז.

וַיְסַפֵּר לִי אֶת כָּל מַעֲשֶׂה הַשָּׁמַיִם, הָאָרֶץ וְהַיָּם, וְכָל הַיָּסוֹת, מַעֲבָרֵיהֶם וְהָרְעָם הַרְעָם, הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ, הַמָּשֶׁךְ וְהִתְחַלְּפוּ הַכָּכָבִים, הַעֲבָרָה שְׁרֵיהֶם, וְכָל דִּבְרֵי הָאָדָם, לְשׁוֹן כָּל שִׁיר וְחַיִּים אֱנוֹשִׁי, הַמִּצְווֹת וְהַשִּׁירוֹת בְּקוֹל עָנוֹךְ, וְכָל דְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּי לִלְמוּד. ספר רזי חנוך כ"ג ,א'

או אם איש אחד יראה את עצמו טוב בעיני רעהו במרמה לשון, ורע בלבו, האם לא יבין האחר את בגידתו של ליבו, והוא יירשע, כי שקריו היה גלוי לכל? ספר סודות חנוך מו ,ג

אשרי דבר בלשון ענווה ובלבב ענווה לכל. ארור דבר שלום בלשונו, ובליבו אין שלום כי אם חרב. ספר סודות חנוך נב:יג-יד

...לשונו משקרת כשיכר ברית שבועה ...תהילים לשלמה ד

ה ,'הציל את נפשי מאדם רשע ורשע, מלשון רשע ורשע, ומדברת שקר ומרמה. מעוותות רבות דברי לשון רשע, כאש בעם שורפת יופיו. כן חפץ למלא בתים לשון שקר, לכרות עצי שמחה אשר מציתים פשעים, לערב בתים במלחמה בשפתי לשון הרע ...באש להבה תאבד לשון לשון הרחק מחסידים ...!תהילים לשלמה יב

פרי שפתים עם כלי לשון מכוון ...תהילים לשלמה ט"ו

...הגן לשוני ושפתיי בדברי אמת ...;תהילים לשלמה ט"ז

לכן יפקע לבי תהילת ה 'ושפתיי תאמרו תהלה לו ולשוני מזמוריו. שירי שלמה מ ,'ה'

הם אמורים להשתמש בשפה הסורית ,אך זה לא המקרה ;שפתם שונה למדי .איגרת אריסתאס א16:'

ועתה ,מאחר שאני להוט להראות את תודתי לאנשים אלה ,ליהודים ברחבי העולם ולדורות הבאים ,החלטתי שתורתכם תתורגם מהשפה העברית הנהוגה בקרבכם לשפה היוונית ,כדי שספרים אלה יתווספו לספרים המלכותיים האחרים שבספרייתי .אגרת אריסתאס ב:'כ'

כאשר שמע זאת אנטיוכוס צמא הדם ,הרצחני והמתועב לחלוטין ציווה עליהם לכרות את לשונו .אך הוא אמר" :גם אם תסיר את איבר דיבורי ,אלוהים שומע גם את הדוממים .הנה , אני מוציא את לשוני מוכן :כורתה ,כי לא תשתיק בכך את שכלי .בשמחה אנו נותנים את איברי גופנו להשחתה למען אלוהים .אך אלוהים ירדף אחריך במהרה ;כי כורת את הלשון ששרה לו שירי הלל ".ספר מקבים הרביעי ה39-43:'

אבל האם ,שדיברה בעברית ,כפי שאספר בהמשך ,עודדה את הילד ,והוא אמר לשומרים : 'שחררו אותי ,ואוכל לדבר אל המלך ואל כל רעיו עמו....'הלא אתה מתבייש ,בהיותך אדם , אומלל בעל לב של חיה פראית ,לקחת איתך אנשים בעלי רגשות דומים ,עשויים מאותם יסודות ,ולקרוע את לשונם ,וללקותם ולענותם כך ?ספר מקבים רביעי ו5,9:'

כי אמן ,כאשר נכבלת עם בניך ,עמדת שם וראית את אלעזר מתענה ,ודיברת אל בניך בעברית" :בניי ,נאצל הקרב ;ואתם ,בהיותכם נקראים לכך להעיד לעמינו ,הילחמו בו בקנאות למען תורת אבותינו ".ספר מקבים רביעי ז36-37 ,'

אה ,אכזר היה היום ,אך לא אכזר ,כאשר העריץ האכזר של היוונים הצית את האש במחתותיו הברבריות ,ובתשוקותיו הרותחות הביא אל המעוט וחזרה לעינויו את שבעת בני בת אברהם ,וסימא את גלגלי עיניהם ,וכרת את לשונם ,והרגם בסוגים רבים של עינויים . ספר מקבים רביעי ח:'ל"ב

בני ,אם תשמע דבר ,ימות בלבבך ,ואל תגלה לאחר ,פן יהי לגחל חי ,וצרב את לשונך , ויגרום כאב בגופך ,ומצאת חרפה ,ותתבייש לפני אלוהים ואדם .סיפור אחיקר ב ,'ב'

בני ,הִנֵּה דִּבְרָךְ וְהַמִּיק לִשְׁנֶךְ וְאַל תַּנִּיחַ לְרֵעֶךָ לְדָרֶךְ עַל רַגְלֶךְ פֶּן יְדָרֶךְ בְּאַחַר .סיפור אחיקר ב ,' ל"ה

בני ,טובה מעידה גבר ברגלו ממעידה לשונו .סיפור אחיקר ב ,'מ"ה

בני ,אם חפצת להיות חכם ,עצור לשונך משקר ,וידך מגנובה ,ועיניך מלהביט ברע ;אז תקרא חכם .סיפור אחיקר ב ,'ס'

אז הראו לו את האותיות בכתביו ובחותמו .וכאשר ראה חיקר זאת ,רעדו גפיו ולשונו נקשרה מיד ,ולא היה מסוגל להוציא מילה מפחד ;אך הוא הטה את ראשו ארצה והיה דומם .סיפור אחיקר ג:'ל"ד

וכאשר שמע פרעה את הדבר הזה ,תהה ויתמה על חופש לשונו ועל נועם דבריו .סיפור אחיקר ה ,'כ"ו

וַיִּתְבֹּל פַּרְעֹה מְחֲפָרוֹת לִשְׁבוֹנוֹ וְעוֹזְמוֹתוֹ בַּתְּשׁוּבוֹ .וַיָּקָם פַּרְעֹה מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי הַיְקָר וַיֹּאמֶר לוֹ" :אֱמַד לִי נָא וָאֶדְעִין לְמִי מִדָּם אֲדֹנֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאֲדָרָיו לְמִי מֵהֶם ."סיפור אחיקר ה ,'מ"ט

"הו ,בני !איחלתי לך טוב ,וגמלת לי ברשע ובשנאה ,ועכשיו אני רוצה לעקור את עיניך , ולהפוך אותך למאכל לכלבים ,ולחתוך את לשונך ,ולכרות את ראשך לפי חרב ,ולשלם לך על מעשיך הנבזיים ".סיפור אחיקר ז:'מ"ג

והייתם עם ה 'ולשון אחת תהיה לכם ולא יהיה שם רוח מרמה בליאר כי אש יושלך לעולם . ברית יהודה ד30:'

וְהִתְפּוּצוּ כְּגַד וְדָן אֶחָי ,וְלֹא תְדַעְתֶּם אֶת-אֲרָצוֹתֵיכֶם ,שִׁבְטֵיכֶם וְלִשְׁנוֹתֵיכֶם .ברית אשר א ,'מ"ד

אין לרוח טובה שתי לשונות ,של ברכה ושל קללה ,של ביזיון ושל כבוד ,של צער ושל שמחה ,של שלווה ושל מבוכה ,של צביעות ושל אמת ,של עוני ועושר ;אלא יש לה רוח אחת , טהורה ותמימה ,כלפי כל בני האדם .ברית בנימין א37 '